

Maestras contemporáneas

Glòria Jové Monclús. Edicions de la Universitat de Lleida. Lleida, 2017

JOAN M. GIRONA

Mestre i psicopedagog
Membre del Consell
de Formació de Rosa Sensat

Un llibre escrit per una mestra i actualment professora de la Facultat d'Educació, Psicologia i Treball Social de la Universitat de Lleida. La Glòria va començar la seva tasca com a ensenyant en el desaparegut Programa d'Educació Compensatòria, ajudant els nens i les nenes gitanos del poblat del Riu Sec (Ripollet). Ara ajuda nois i noies que volen ser mestres com ella.

Una obra ben escrita, amb un estil i una organització dels capítols que la fa fàcil de llegir i alhora et capta l'atenció. Comencem pel títol, *Maestras contemporáneas*, un reconeixement a la feminització del món de l'ensenyament, i «*contemporáneas*» perquè aprofitant el bo i millor dels avantpassats cal aterrar a la realitat que vivim actualment.

Al llibre hi trobarem innovació, experimentació i transformació educatives; adreçat a mestres en formació i en exercici. L'art en sentit ben ampli és com el cor, que batega i impulsa tots els projectes innovadors que ens presenta.

Recorda en els primers capítols els inicis del canvi escolar al nostre país; la JAE (Junta de Ampliación de Estudios), que permeté, des de 1907, l'intercanvi amb mestres d'altres països, amb unes beques que ajudaren a la formació d'ensenyants obrint-los noves perspectives. Després aparegueren altres mestres i pedagogues... La llavor ja estava plantada, va créixer i començava a donar fruits, però les forces reaccionàries la van tallar de soca-rel... Va tardar molts anys a rebrotar. No és estrany que citi Antoni Benaiges, el mestre de Riudoms que volia portar el seu alumnat a veure el mar, assassinat en un poble de Burgos el mateix juliol del 1936; la seva vida és un resum de tot el procés.

El llibre dóna pistes per treballar a les escoles d'una altra manera, aposta pel treball per projectes, per aprenentatge globalitzat, anima a pensar activitats d'aprenentatge servei... La presència constant del món artístic, vist des de diferents perspectives, és una porta oberta a buscar-ne de noves i així enriquir els aprenentatges. En paraules de Cristián Gallegos, un dels prologuistes, «*Si el arte contemporáneo presenta problemas o genera preguntas, y comprendemos que la pedagogía busca producir respuestas, en el caso del proceso metodológico de Glòria Jové, es a partir de preguntas que genera relaciones para encontrar diversas*

respuestas que son acordes a cada contexto de producción, sin alterar el desarrollo de los artistas y su obra e interviniendo en el proceso de producción pedagógica en los futuros profesores». Cada capítol aporta idees per encetar projectes, per expandir-los i ampliar-los: aprofitar els llibres de text (tot fent-ne una crítica alternativa), composicions amb lletres de l'alfabet, obrint les finestres perquè entri tota la vida a l'escola, investigant tot allò que llencem... sempre amb expressions artístiques dins i fora dels museus, ajuntant l'art a la vida, que és l'única manera que tingui un sentit i no es converteixi en un objecte de mercadeig.

Hi trobareu molta informació. És el resultat d'un treball d'anys, de relacions amb professionals de diversos països, d'aprenentatge conjunt amb el seu alumnat, persones que volen ser mestres i estan aprenent sota unes mirades inesperades.

L'educació ha de ser emancipació. La innovació ha d'aconseguir transformar l'ensenyament. La tasca de les mestres ha d'implicar un compromís personal, creure el que fan (fem). El treball per projectes, l'aprenentatge servei... ens obren uns camins que si els caminem amb interès i ganes ens portaran a diferents llocs, a allà on vulguem... malgrat que l'horitzó de la utopia sempre continuarà allunyant-se (Galeano). El coneixement el bastim entre tots i totes: la gestació i l'elaboració d'aquest llibre n'és un exemple palpable. L'alumnat és citat amb noms i cognoms, els professionals que hi han aportat qualsevol col·laboració també.

És una obra especialment útil avui, quan la innovació està en boca de moltes persones del món de l'ensenyament i l'educació, amb la particularitat afegida que exposa maneres de transformar el que es fa a les aules, des de la universitat, des de la formació inicial, amb uns nois i noies que comencen la seva preparació innovant.